

Dr.Kıyasettin Koçoğlu
DİB/Eğitim Uzmanı

HİCAZ ALBÜMÜ

Fotoğraflarla Kutsal Topraklar

Diyaret İşleri Başkanlığı Yayınları 4. Baskı, Ankara 2007, 162 s.

Hemen her dinde mevcut olan kutsal zaman ve mekân inancının İslâm Dini'ndeki tezahürlerinden birisi de hac ibadetidir. Sözlükte gitmek, yönelmek ve ziyaret etmek anlamlarına gelen hac, dinî bir terminoloji olarak belirli bir zaman diliminde kutsal kabul edilen mekânları dinî maksatlı ziyaret etmeyi ifade eder. Kökeni Hz. İbrahim'e dayanan ve uzun bir tarihî geçmişi bulunan hac ibadeti, dünyanın çeşitli bölgelerinde yaşayan Müslümanlara zaman ve mekân şuru kazandırmakta, gözlerini ve gönüllerini ilâhî semboller olarak nitelendirilen mekânlara çevirmelerini sağlamaktadır.

İslâm'ın beş şartından birisi olan hac ibadeti, hicretin 9. yılında "...yolculuğuna gücü yetenlerin haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır..." (Âl-i İmran, 97) emri ile insanlara farz kılınmıştır. İlk yıl hac emri olarak Hz. Ebubekir'i tayin eden Peygamberimiz (s.a.s.), hicretin 10. yılında bizzat kendisinin başkanlığında, 100 binden fazla sahabe ile hac farızasını ifa etmiştir. Peygamberimizin yaptığı bu hac, son haccı olması bakımından "Veda Haccı", Müslümanlara haccın bütün hükümlerini nazarî olarak bildirdiği ve pratik olarak da gösterdiği için "Belağ Haccı",

haccın farz kılınmasından sonra ilk haccı olması dolayısıyla da "İslâm Haccı" olarak isimlendirilmiştir.

Müslümanlar hac ibadetini yerine getirmek, Hz. Peygamberin sevgisini daha yakından hissetmek, yaşadığı yerleri, yürüdüğü, çalıştığı, kısaca adını attığı her yeri bizzat yakından müşahede ederek ona olan muhabbetlerini, bağlılıklarını aşk ve şevk içerisinde yerine getirmek için on beş asırdır, dünyanın dört bir tarafından yılın muayyen zamanında aynı çağrıya cevap vermek üzere kutsal topraklara koşmaktadırlar.

Bilindiği gibi hac ibadeti Hz. Peygamberin ve ilk Müslümanların yaşadıkları mekânlarda ifa edilmektedir. Müminler hac esnasında Hz. Peygamberin ve ahabının bulunduğu coğrafi mekânlarla karşılaşmakta ve bu yerlerin manevî ikliminden nasiplenmektedir. Ayrıca hac vazifesini yerine getiren bir mümin, İslâm'ın ilk muhatapları olan asr-ı saadet Müslümanlarının yaşadığı yerleri gezerek Allah'ın Rasûlü'nü kitaplarda aktarılan bilgilerle tarihî bir kişilik olarak tanımanın ötesinde, sanki onu bizzat görerek imanını ve ikrarını tazelenmiş olur. İslâm Peygamberi ve arkadaşlarının mücadelesi, bu süreçte yaşanmış acı tatlı hatıralar, âdeta bir film şeridi gibi

